

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 22 - 23 luty 2013 r. na kierunku *ekonomia* prowadzonym
w ramach obszaru nauk społecznych realizowanych
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim
na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym
Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. prof. Janusza Chechlińskiego w Łodzi.**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA

- prof. dr hab. Anna Czubała - ekspert PKA

- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA – ekspert formalno-prawny

- Adam Subotkowski – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Społeczno-Ekonomicznym Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. prof. Janusza Chechlińskiego w Łodzi na kierunku *ekonomia* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2012/2013. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w tej jednostce organizacyjnej po raz pierwszy.

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawy prawne oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

Uczelnia rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia na kierunku *finanse i bankowość* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-1-0145/4/TBM/97 z dnia 15 stycznia 1997 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych w Wyższej Szkole Finansów, Bankowości i Ubezpieczeń w Łodzi. Na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2002 r. Uczelnia zmieniła swoją nazwę w jej aktualnym brzmieniu, tj. Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki im. prof. Janusza Chechlińskiego. Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów

Uczelnia otrzymała decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w dniu 19 listopada 2004 r. Rekrutacja na kierunek ekonomia przeprowadzona została w roku akademickim 2011/2012.

Strategia Uczelni została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu Nr 10 z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Uczelni do 2020 roku.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu wraz z listą obecności w powyższej sprawie. W posiedzeniach oraz procedurze tworzenia tego dokumentu nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. prof. Janusza Chechlińskiego w Łodzi Uchwałą nr 10 z dnia 23 maja 2012 roku przyjął Strategię Rozwoju Uczelni do roku 2020. W strategii tej jako cele strategiczne wyznacza się Jakość kształcenia, doskonalenie i rozwój procesu dydaktycznego, współpraca z otoczeniem, rozwój kadry naukowo-dydaktycznej i podwyższania kwalifikacji zawodowych, zarządzanie uczelnią i rozszerzanie i umacnianie współpracy ze społecznością studencką. W misji Uczelni deklaruje się prowadzenie kształcenia na kierunkach o profilu społecznym i ekonomicznym. Ważną deklaracją jest ujęcie w misji kształcenia dla przyszłości, dążenie do zapewnienia najwyższej jakości kształcenia oraz zapewnienia studentom możliwości rozwoju. Kierunek *ekonomia* prowadzony w systemie e-learningowym dobrze wpisuje się w misję uczelni szczególnie w tym jej zapisie który mówi o kształceniu dla przyszłości i kształcenie odpowiednich umiejętności praktycznych i dostosowywania się do zmieniających warunków otoczenia. Kształcenie na kierunku *ekonomia* w ujęciu e-learningowym jest propozycją niewątpliwie innowacyjna gdyż po pierwsze przybliża studentom techniki informatyczne i zapewnia opanowanie wykorzystania ich we własnym rozwoju intelektualnym. Po drugie koncepcja ta otwiera się na kandydatów którzy nie mogą z różnych względów zdrowotnych, zawodowych podjąć studiów w ujęciu tradycyjnym. Kształcenie e-learningowe podnosi również kwalifikacje kadry akademickiej, która musi przystosować się do technologii kształcenia na odległość i doskonali swoje umiejętności dydaktyczne na przykład w zakresie przygotowywania materiałów dydaktycznych oraz oceny studentów co wymaga zupełnie odmiennego podejścia jak w tradycyjnym kształceniu. Również innowacyjny charakter ma prowadzona specjalność rachunkowość podmiotów gospodarczych która odpowiada na oczekiwania rynku pracy a także wiąże się z działalnością uczelni która w swojej nazwie akcentuje związki z kształceniem w obszarze finansów. Taka koncepcja kształcenia znalazła wsparcie jako projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ma tytuł E-learning Nowoczesna i innowacyjna Uczelnia. Przystąpienie do tego projektu poprzedzone zostało rozbudowaniem kontaktów międzynarodowych uczelni i zainicjowano staż dla 5 pracowników na Uniwersytecie Fernando Pessoa w Porto w Portugalii który od 5 lat prowadzi wraz z uczelnią amerykańską studia na poziomie magisterskim w formule kształcenia na odległość. Należy więc uznać, że dobre praktyki europejskie wzmocnią uczelnię Łódźską w zakresie innowacyjnych technik dydaktycznych. Taka koncepcja wpisuje się zarówno w misję jak i cele strategiczne uczelni a szczególnie w kształcenie dla przyszłości co znajduje miejsce właśnie w misji Uczelni.

W opracowaniu koncepcji kształcenia brała udział kadra akademicka czerpiąc ze swoich doświadczenia akademickich oraz propozycji innych uczelni. Uznano na podstawie opinii studentów kierunku finanse i rachunkowość (o czym poinformowała podczas wizytacji

Rektor Uczelni), który wygasa na tej Uczelni, że specjalność Rachunkowość podmiotów gospodarczych będzie odpowiadać i oczekiwaniom kandydatów i rynku pracy. Uczelnia oferowała również specjalność Skarbowość i podatki, która nie została uruchomiona z powodu braku kandydatów. Uczelnia nie nawiązała kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi, w tym w szczególności z przedstawicielami rynku pracy sektora finansowego, co z pewnością pozwoliłoby wzbogacić ofertę przedmiotów specjalnościowych. Natomiast kontakty międzynarodowe i odbyte przez kadrę staże w Porto pozwoliły na korzystanie z doświadczeń uczelni portugalskiej.

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Senatu, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów kształcenia, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą, tj. przez Senat.

Uchwałą Nr 6 z dnia 28 marca 2012 r. Senat zatwierdził efekty kształcenia dla prowadzonych w Uczelni kierunków studiów, zaś Uchwałą Nr 8/2012 z dnia 28 marca 2012 r. Senat zatwierdził programy kształcenia dla kierunku *ekonomia* w WSFiI obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013. W posiedzeniu nie uczestniczyli interesariuszy zewnętrzni.

Studenci biorą udział w pracach najważniejszych organów kolegialnych. Przedstawiciele studentów obecni są na posiedzeniach Senatu oraz Rady Wydziałów, mając zapewniony dwudziestoprocentowy udział w ich składach. Studenci biorą również udział w pracach innych organów (komisje dyscyplinarne, stypendialne, Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia). Jednostka nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej udział studentów w tworzeniu opisu zakładanych efektów kształcenia poza uchwałą Senatu, którego członkami są studenci. Studenci, w tym ich przedstawiciele w samorządzie, również nie posiadali wiedzy 1. na temat procesu formułowania tych efektów. Należy w związku z tym przyjąć, iż Uczelnia nie podjęła działań mających na celu zaangażowanie w ten proces studentów (również w nieformalny sposób). Taki stan rzeczy skutkuje nieznaną terminologią związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji zarówno przez samych studentów, jak i ich przedstawicieli w samorządzie. Przedstawiona przez jednostkę dokumentacja wykazała, że studenci biorą czynny udział w pracach organów, do których zostali powołani.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólne: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia na kierunku ekonomii oparta na formule e-learningu jest w pełni powiązana z misją i strategią Uczelni, która zakłada kształcenie na kierunkach ekonomicznych oraz doskonalenie jakości kształcenia i kształcenia dla przyszłości.

1.2) W procesie określania koncepcji kształcenia brała udział kadra akademicka i w ograniczonym stopniu studenci korzystając z własnych doświadczeń oraz doświadczeń uczelni portugalskiej, z którą nawiązano współpracę. Natomiast nie podjęto współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym przedstawicielami rynku pracy sektora finansowego. Jednostka w pełni spełnia wymagania dotyczące udziału interesariuszy wewnętrznych w procesie ustalania koncepcji kształcenia.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Studia pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia w Wyższej Szkole Finansów i Informatyki im. prof. J. Chechlińskiego zaliczają się do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych spełniają wymogi określone w Krajowych Ramach Kwalifikacji w odniesieniu do nauk społecznych, dziedzina nauki ekonomiczne, a dyscyplina ekonomia (wiodąca) oraz inne nauki pokrewne, jak: nauki o zarządzaniu, finanse, prawo, socjologia. Efekty kształcenia dla kierunku Ekonomia zostały przyjęte Uchwałą nr 6 Senatu WSFiI w Łodzi w dniu 28 marca 2012 roku. Obejmują one: 11 efektów w zakresie wiedzy, 10 efektów umiejętności oraz 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Uchwalone efekty kształcenia odnoszą się do wszystkich efektów obszaru nauk społecznych. Ujęty w modułach program kształcenia wraz ze specjalnościami oraz przewidziana w trakcie studiów praktyka zawodowa umożliwią zdobycie umiejętności niezbędnych na rynku pracy.

Od IV semestru studenci kierunku Ekonomia kontynuują naukę w ramach wybranej przez siebie specjalności. W Wydziale Ekonomiczno-Społecznym w Łodzi oferowane są dwie specjalności:

- 1) **rachunkowość podmiotów gospodarczych** oraz
- 2) **gospodarka i administracja samorządowa.**

Dla specjalności sformułowano po 3 efekty wiedzy i umiejętności oraz 2 efekty w zakresie kompetencji. Wszystkie efekty kierunkowe i specjalnościowe są wykorzystane w opisie efektów przedmiotowych.

Założone główne cele kształcenia na kierunku Ekonomia to:

- przekazywanie kompleksowej wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych umożliwiającej zrozumienie przyczyn procesów ekonomiczno-społecznych i wyjaśnienie ich skutków,
- kształtowanie umiejętności i kompetencji pozwalających na świadome wykorzystanie ich w praktyce,
- przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy i podjęcia zatrudnienia w różnych podmiotach gospodarczych, a także prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- kształtowanie wrażliwości etyczno-społecznej, poczucia odpowiedzialności i poszanowania wartości etycznych i własności intelektualnej,
- rozwijanie umiejętności kształcenia ustawicznego w poczuciu podwyższania własnych kwalifikacji i rozwoju osobistego.
- Efekty przedmiotowe najczęściej obejmują od 2 do 4 efektów w każdej kategorii, a łączna ich liczba wynosi od 5 do 12 efektów. Dla wszystkich efektów przedmiotowych są przyporządkowane efekty kierunkowe lub specjalnościowe.

Absolwent kierunku Ekonomia uzyska gruntowną wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych pozwalających na zrozumienie prawidłowości występujących we współczesnych gospodarkach, a także zdobyć umiejętności zapewniające podejmowanie racjonalnych decyzji ekonomicznych i finansowych. **Program kształcenia na studiach I stopnia można uznać za spójny i całościowy.**

Kierunek Ekonomia realizowany jest w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał

Ludzki, Działanie 4.1. Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy, Poddziałanie 4.1.1. Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni pt.: *E-learning: nowoczesna i innowacyjna uczelnia*.

Analiza szczegółowych efektów kształcenia określona na poziomie przedmiotów pozwala stwierdzić, że efekty szczegółowe rozwijają efekty kierunkowe i dobrze uszczegóławiają efekty obszarowe, jak również nawiązują do sylwetki absolwenta. Zatem efekty kierunkowe są możliwe do osiągnięcia. Praktyki zawodowe i o kreślone dla nich efekty wspomagają osiąganie efektów kierunkowych. Efekty są dostępne na stronach internetowych Uczelni.

- Studenci nie mają wiedzy na temat możliwości wglądu i dostępności opisu zakładanych efektów kształcenia i nie wyrażają tym zainteresowania..
- Należy wskazać, iż prowadzony profil kształcenia studentów umożliwiałby łatwe informowanie studentów o zakładanych efektach (można takie informacje wyodrębnić w materiałach do nauki udostępnionych na platformie internetowej).
- Ze względu na brak studentów, którzy odbyliby już praktykę zawodową w ramach ocenianego kierunku, nie można określić przydatności osiągniętych efektów kształcenia podczas odbywania praktyki oraz tego, czy zakładane dla praktyk efekty kształcenia są w opinii studentów sprawdzalne

2.2)

Efekty opisujące kierunek studiów są opisane bardzo zwięźle, przejrzysto, co pozwala powiedzieć, że są weryfikowalne. Ale są przypadki w których weryfikowalność efektu dotyczy tylko wybranych jednego przedmiotu, np. K_U05: *potrafi określić przyczyny zjawisk ekonomicznych oraz prognozować ich przebieg*. Prognozowanie zjawisk jest to zbiór tylko 4 tematów w programie Ekonometrii, ze skromną liczbą godzin Co może utrudniać weryfikację tego efektu.

Efekty kierunkowe, specjalnościowe i przedmiotowe są formułowane krótko i przejrzysto. Jednoznacznie zostały sformułowane efekty wiedzy i umiejętności, które wzajemnie się nie przenikają.

- Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie znali terminologii związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Przedstawione im przykładowe zakładane efekty kształcenia uznają jednak za sformułowane w sposób zrozumiały i oceniają je jako możliwe do osiągnięcia. Według studentów są one również weryfikowalne.

2.3)

Regulamin studiów wskazuje system ocen, a sylabusy wskazują metody i narzędzia weryfikacji opanowanych treści kształcenia. Treści kształcenia w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów są podzielone na moduły kształcenia. W zależności od przedmiotów tych modułów jest od 3 do 10. Efekty przedmiotowe są definiowane bardzo szczegółowo. Wskazywane dla każdego modułu narzędzia i środki dydaktyczne (wykład, analiza materiałów, ćwiczenia, dyskusja, ćwiczenia testowe, e-learning, dyskusja na forum, prezentacje, itp.), określono metody weryfikacji i orientacyjny czas pracy własnej studenta. Zaprojektowany system oceniania studenta w ramach modułów e-learningowych jest

przejrzysty. Ocena efektów kształcenia prowadzona jest etapami i bardzo systematycznie z dobrą dyscypliną pracy studenta. Zaliczenia i egzaminy przeprowadzane są na uczelni co zostało potwierdzone w dokumentacji, na spotkaniu z kadrą akademicką a także na spotkaniu ze studentami. Weryfikacja końcowych efektów kształcenia została określona w procedurze dyplomowania, która zawarta jest w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia. Proces dyplomowania określa standardy prac dyplomowych, zasady recenzowania, doboru promotora i recenzenta oraz egzaminu dyplomowego. Zasady te nie budzą zastrzeżeń.

Studenci uważają, że oceny formułowane są w sposób obiektywny i przejrzysty oraz, że stosowany na ocenianym kierunku system oceny umożliwia weryfikację zakładanych umiejętności, wiedzy i kompetencji społecznych. Studenci mają również zapewniony dostęp do informacji zwrotnej na temat popełnionych błędów, co często jest skutkiem wykorzystywania określonych technologii - błędy w kolokwiach oraz pracach zaliczeniowych zdawanych za pośrednictwem sieci Internet wyświetla automatycznie sam system.

W ramach programu studiów na 4 semestrze student zalicza 3 tygodniową praktykę zawodową. Sylabus praktyki zawiera zakładane efekty dla tej formy kształcenia. Aby ułatwić zadanie przygotowano Informator dla kandydatów na studia, który zawiera opisy wydziałów, kierunków studiów, profili absolwentów. Całość opisu zakładanych efektów kształcenia, sylabusów zawarta jest na stronie projektu EFS dofinansowanego prowadzone kształcenia na stronie <http://wirtualnaekonomia.pl> po zalogowaniu się do systemu Moodle.

System studiów wspomagany e-learningiem powoduje, że kształcenie ma charakter systematyczny, ponieważ wymaga, czasami nawet codziennie zaliczania kolejnych treści materiału co wynika z harmonogramu otwierania i zamykania poszczególnych modułów przedmiotowych. Wśród metod i narzędzi ewaluacji wykorzystywane są: oceniana przez system zadania zamkniętego on-line; test wyboru on-line; grupowy problem do rozwiązania on-line; ocena pracy studenta na forum dyskusyjnym on-line, zadania o charakterze projektowym i wiele innych. Ścisły reżim czasowy realizacji kształcenia powoduje, że brak systematyczności sprawia, iż część studentów niestacjonarnych nie jest w stanie opanować materiału kształcenia, co przenosi się na wysoki odsetek odsiewu studentów. W roku akademickim 2011/2012 na kierunku *Ekonomia* studia w systemie e-learning rozpoczęło 65 osób, a obecnie na 3 semestrze studiuje 18 osób (28%), co oznacza, że odsiew wyniósł 47 studentów, to jest aż 72%. Główną przyczyną skreśleń była własna rezygnacja (bez podania przyczyny) 30 osób (64%), 12 osób zaległości finansowe (25%) oraz 5 osób (ok. 10%) z powodu nierozliczenia sesji. Formę studiów w trybie e-learningu należy uznać za trudną.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne prowadzona jest prawidłowo.

Z uwagi na brak absolwentów na tym kierunku studiów nie było możliwe dokonanie oceny sposobu sporządzania suplementu oraz dyplomu ukończenia studiów wyższych.

Zwraca się uwagę na fakt, iż w Uczelni nie zostały opracowane dokumenty związane ze sposobem przechowywania teczek osobowych studenta – zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188). Brak jest również dokumentu, z którego wynikałoby w jaki sposób Uczelnia archiwizuje prace zaliczeniowe oraz egzaminacyjne mające postać pisemną, tj. dokumentację

potwierdzającą, uzyskanie zakładanych efektów kształcenia. W Uczelni nie ma archiwum, zaś teczki studentów przechowywane są w bibliotece.

2.3)

W Jednostce nie funkcjonuje Biuro Karier. W drodze uchwały Senatu wdrożono procedury związane z monitoringiem losów absolwentów. Ponieważ pierwsi absolwenci kierunku Ekonomia ukończą studia w roku akademickim 2013/2014, w związku z tym Uczelnia nie przeprowadziła jeszcze takich badań. Studenci wykazują duże zainteresowanie podejmowanymi w tym kierunku działaniami Uczelni. Należy również wskazać, iż opracowany kwestionariusz i zawarte w nim pytania przewidują gruntowną i wartościową analizę sytuacji absolwenta na rynku pracy, co w przyszłości owocować może przydatnymi dla Uczelni oraz samych studentów Informacjami mogącymi stanowić ważny element doskonalenia procesu kształcenia. Studenci chcieliby, aby w ramach Uczelni funkcjonowało Biuro Karier, organizujące spotkania dotyczące rynku pracy.

Absolwenci zostaną przygotowani do pracy w różnych instytucjach i organizacjach gospodarczych oraz administracji gospodarczej, państwowej i samorządowej. Niezależnie od wybranej specjalności posiadać będą szerokie możliwości podejmowania pracy zawodowej w urzędach i instytucjach państwowych jako ich doradcy czy konsultanci ekonomiczni. Przygotowywane jest monitorowanie karier absolwentów na rynku pracy, ale obecnie trwa kształcenie na roku I i II.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Oceniany kierunek ekonomia ma studentów tylko na I i II roku. Brak jest absolwentów.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego : w pełni,

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Studia pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia zaliczają się do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych spełniają wymogi określone w Krajowych Ramach Kwalifikacji w odniesieniu do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych oraz dyscyplin: ekonomia (wiodąca), nauki o zarządzaniu finanse, prawo, socjologia. Kierunek Ekonomia realizowany jest w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 4.1. Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy, Poddziałanie 4.1.1. Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni pt.: *E-learning: nowoczesna i innowacyjna uczelnia*.

2.2) Efekty kształcenia danego programu zostały zdaniem studentów sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

2.3) Wydział stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

2.4) Wydział jest przygotowany do monitorowania losów absolwentów na rynku pracy,

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Kwalifikacje absolwenta kierunku Ekonomia, realizowanego w ramach wsparcia e-learningowego są następujące. „Studia I stopnia na kierunku Ekonomia pozwalają na uzyskanie gruntownej wiedzy z zakresu teoretycznych podstaw mikro- i makroekonomii oraz z innych dziedzin, niezbędnych w pracy zawodowej (zarządzanie, prawo, rachunkowość, informatyka). Ważne jest także zdobywanie wiedzy pozwalającej zrozumieć społeczny kontekst funkcjonowania gospodarki. Absolwent nabywa umiejętności analizowania i rozwiązywania praktycznych problemów ekonomicznych i poszukiwania najlepszych metod ich rozwiązania zarówno w pracy indywidualnej, jak i zespołowej; pozna metody statystyczne i ekonometryczne; potrafi przeprowadzać własne analizy ekonomiczne i na ich podstawie podejmować decyzje ekonomiczne i finansowe; pozna zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz elementy prawa gospodarczego i prawa cywilnego. Jest zaznajomiony z podstawowymi kategoriami i prawidłami zarządzania nowoczesną organizacją. Posiada umiejętność formułowania opinii dotyczących problemów mikro- i makroekonomicznych. Zdobyta wiedza może i powinna być wykorzystana do optymalizacji i zarządzania jednostkami gospodarczymi, zespołami ludzkimi oraz konstruowania biznesplanów” (opis sylwetki absolwenta zaczerpnięty z materiałów Uczelni).

Cały proces nauczania został podzielony na następujące bloki przedmiotów:

	Przedmioty podstawowe		Przedmioty kierunkowe		Przedmioty uzupełniające		Przedmioty specjalnościowe		Wykłady do wyboru		Praktyka zawod.	Razem	
Forma	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	stacjon.	zjazd	elearn.
Liczba godzin	163	197	69	111	120	222	120	177	19	29	3 tyg.	491	736
Godziny ECTS	360 (50)		180 (28)		344 (37)		297 (57)		48 (6)		120 (2)	1227 (180)	

Powyższa liczba godzin i punktów ECTS w podziale na przedmioty w pełni realizuje standardy kształcenia dla II i III roku studiów.

Realizacja zakładanych efektów kształcenia dla I roku studiów odbywa się według siatki przedmiotowej podzielonej na następujące moduły:

	I Moduł ogólny		II Moduł podstawowy		III Moduł metod ilościowych		IV Moduł kierunkowy		V Moduł obieralny		VI Moduł specjalnościowy		VII Moduł dyplomowy		Razem	
Forma	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.	zjazd	elearn.
Liczba godzin	53	109	100	140	84	120	115	161	19	29	100	152	16	20	487	731
Godziny ECTS	162 (20)		240 (28)		204 (34)		276 (37)		48 (7)		152 (39)		36 (15)		1218 (180)	

Łączny wymiar to 1218 godzin i 180 punktów ECTS (sem.: I - 30 pkt., II - 30 pkt., III - 30 pkt., IV - 30 pkt., V - 30 pkt., VI - 30 pkt.). Moduły V-VII są modułami wybieralnymi i stanowią 34% liczby punktów ECTS.

Studenci znają system punktacji ECTS i wiedzą, na czym on polega. Studenci wskazują jednak na bardzo słabe wykorzystywanie możliwości stwarzanych przez ten system. Katalog przedmiotów obieralnych. Obecnie studenci, oprócz seminarium dyplomowego i specjalności nie mają wystarczająco dużych możliwości wyboru standardowych

przedmiotów realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń. Studenci sugerują też, aby wprowadzona została jeszcze dodatkowa specjalność, choć zdają sobie sprawę z ograniczeń wynikających z małej liczby studentów.

W momencie wizytacji studenci nie posiadali jeszcze szczegółowej wiedzy na temat specjalności (zaczyna się ona od czwartego semestru) i nie potrafili dokonać oceny tego programu.

Jednostka nie prowadzi żadnego programu wymian zagranicznych i krajowych. Studenci nie są zainteresowani udziałem w takich programach, uzasadniając to wybranym trybem studiów (zwykle również pracują lub wychowują dzieci).

Jednostka przewiduje obowiązkowe, trwające trzy tygodnie praktyki zawodowe po czwartym semestrze studiów. Regulamin praktyk jest dokumentem szczegółowym, wprowadzonym w formie uchwały Senatu (nr 9 z dn. 28 marca 2012 r.). Obecnie nie ma jednak jeszcze studentów, którzy odbyli lub są w trakcie odbywania praktyk, w związku z czym ocena funkcjonowania tego systemu przez studentów była niemożliwa.

Studenci nie opiniują w sposób formalny planów studiów. Podczas spotkania z zespołem oceniającym stwierdzili, że nie widzą takiej potrzeby, bowiem zjazdy odbywają się stosunkowo rzadko i zorganizowane są w prawidłowy sposób. Podobnie jest z programem, którego treść studenci oceniają pozytywnie. Nie wskazują żadnych ewentualnych zmian, które chcieliby wprowadzić do programu. Przedstawiciele samorządu studenckiego kontaktują się w tego typu sprawach z władzami Uczelni w sposób nieformalny, dokonując ustnych uzgodnień. Oceniają te rozwiązanie jako dużo korzystniejsze i szybsze.

Zajęcia odbywają w formach e-ćwiczeń i e-wykładów, zatem w sposób charakterystyczny dla ocenianego kierunku. Studenci bardzo pozytywnie oceniają możliwości, jakie stwarza platforma e-learningowa. Zajęcia skupiają się na interaktywnej współpracy prowadzącego ze studentem, a gotowe materiały umieszczone w internecie są uzupełnieniem omawianego materiału. Jako bardzo wymagające, ale i również korzystne dla przyswajania wiedzy studenci wskazują kolokwia w formie cotygodniowych testów, których niezaliczenie blokuje dostęp do kolejnych etapów nauki. Narzuca to studentom regularny tryb nauki. Jedynym minusem wskazanym przez studentów podczas spotkania był fakt, iż treści programowe omawiane w ramach e-learningu są powtarzane lub nieomawiane podczas zjazdów. Ich zdaniem obecność na Uczelni powinna być okazją do uzupełniania i korygowania wiedzy nabytej w domu.

Studenci bardzo wysoko oceniają poziom prowadzących, wymieniając go jako jeden z głównych atutów Uczelni. Zdaniem studentów prowadzący są dobrze przygotowani i potrafią w sposób zrozumiały przekazać treści programowe. Cechuje ich również punktualność oraz wysoka kultura osobista. Osoby obecne na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie wskazały sytuacji świadczących o negatywnym zachowaniu lub merytorycznym poziomie prowadzących.

Uczelnia oferuje studentom możliwość studiowania według Indywidualnego Programu Studiów. Decyzję o indywidualnym programie studiów podejmuje Dziekan na wniosek zainteresowanego studenta i powołuje opiekuna naukowego, którym może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, a za zgodą Dziekana nauczyciel akademicki ze stopniem doktora. Dziekan zatwierdza harmonogram indywidualnego

programu studiów, który opracowany jest wspólnie przez studenta i opiekuna naukowego. Studenci obecni podczas wizytacji nie mieli żadnej wiedzy na temat istnienia takiej możliwości i nie znali żadnej osoby, która jest lub była objęta IPS. Uczelnia nie przedstawiła również dokumentacji potwierdzającej faktyczne wykorzystywanie tej możliwości przez studentów.

Zgodnie z Regulaminem Studiów Dziekan w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przyznać studentowi, na jego wniosek, prawo do indywidualnej organizacji studiów (IOS). I w tym wypadku studenci nie mieli żadnej wiedzy na temat tego rozwiązania. Wymieniali jednak konkretne sytuacje, kiedy indywidualne uzgodnienia prowadziły do zmiany formy lub terminów zaliczania zajęć. Należy zgodzić się z opinią studentów, iż w tak charakterystycznej formie kształcenia, jaką jest e-learning, indywidualna organizacja studiów nie jest tak istotnym narzędziem jak w standardowym trybie, większość pracy odbywa się bowiem w domu.

Ważnym elementem nauki zdalnej jest korzystanie ze specjalnie do tego przygotowanych materiałów dydaktycznych, takich jak plików tekstów, dźwiękowych, filmów, symulacji, animacji, angażujących zadań i projektów oraz innych materiałów multimedialnych, które zostały opracowane wcześniej przez: autora, metodyka zdalnego nauczania, redaktora tekstu, grafika i programistę. Pozwolą to opanować wskazane przez wykładowcę zagadnienia w samodzielny sposób posiłkując się tylko uczestnictwem w forum dyskusyjnym ze studentami z grupy i nauczycielem.

W czasie wizytacji Zespół zapoznał się z szeregiem kursów e-learningowych dla ocenianego programu. Losowo wybierane moduły z różnych przedmiotów zawierały wszystkie niezbędne elementy kontentu e-learningowego. Wszystkie materiały zajęć umieszczone są na platformie Moodle, w tzw. kursach, w ramach których realizowane są zajęcia z danego przedmiotu. Każdy kurs prowadzony jest w określonym czasie oraz z udziałem wykładowcy i grupy studentów. Materiał do nauki podzielony jest na moduły, które realizowane są w określonym reżimie czasowym i harmonogramem — zwykle od 1 do 2 tygodni, co narzuca silny reżim kształcenia. Można zatem stwierdzić, że realizacja programu metodą e-learningową pozwala na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

Program zachowuje pełną zgodność przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania, na semestr przypada po 29-31 punktów ECTS, treści do wyboru obejmują 34% punktów ECTS na ogólną liczbę 189 ECTS.

Sekwencję przedmiotów i modułów określonych w planie i programie studiów należy ocenić pozytywnie. Sylabusy przedmiotowe zostały opracowane prawidłowo.

Do uwag szczegółowych dotyczących kart przedmiotu można zaliczyć bardzo pobieżnie rozpisany bilans czasu pracy studenta, nie wskazano bowiem podziału na godziny. poszczególnych form aktywności studenta.

Wskazana literatura w sylabusach w większości pochodzi z XXI wieku.

Procesu kształcenia jest realizowany w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla danego przedmiotu: wykład, ćwiczenia, a także zajęcia e-learningowe. Każde zajęcia posiadają część e-learningową stanowiącą od 20% do 80% procent godzin, ale łącznie nie przekracza 60% godzin. Analiza programu kształcenia, treści i metod dydaktycznych, zasad kształcenia na odległość, zasad odbywania praktyk zawodowych, ich wymiaru i sposobów zaliczania, pozwala uznać, że program studiów w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.2)

Podstawowym dokumentem w tym zakresie są uchwalone przez Senat zakładane efekty kształcenia oraz program studiów, którego częścią są karty przedmiotów (modułów). W kartach przedmiotów szczegółowo określono treści programowe, formy i metody dydaktyczne dla każdego przedmiotu. Przedmiotowe efekty kształcenia są definiowane w układzie wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Każdy przedmiot jest podzielony na Moduły od 3 do 8, które zawierają opis treści, narzędzia dydaktyczne, metody/narzędzia ewaluacji. Analiza efektów kształcenia, programu studiów, treści kształcenia, form zajęć, weryfikacji efektów kształcenia pozwala uznać, że koncepcja kształcenia jest spójna. Brak uwag z poprzednich akredytacji. Jest to bowiem pierwsza ocena jakości kształcenia na kierunku *ekonomia*.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni,

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Pomimo niewielkiej liczby studentów sugeruje się zwiększenie możliwości indywidualizowania procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

3.2) Program studiów, metody dydaktyczne, formy zajęć, efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji tworzą spójną całość.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzi 26 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 11 zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i 15 zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło.

W strukturze zatrudnionych dominują doktorzy – 18 osób, pozostali to 1 profesor, 2 doktorów habilitowanych i 4 magistrów.

Zdecydowana większość prowadzących zajęcia reprezentuje dziedzinę nauk ekonomicznych (17 osób). Trzech pracowników posiada stopnie naukowe w dziedzinie nauk ścisłych, jeden nauk prawnych, jeden nauk humanistycznych, jeden nauk przyrodniczych, trzech filologiczne (języki obce).

Obecnie na ocenianym kierunku studiuje 56 studentów. Można więc stwierdzić, że liczba pracowników i dominacja wśród nich reprezentujących nauki ekonomiczne, głównie ekonomię, umożliwia realizację programu kształcenia i osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia.

Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń. Na ogół występuje zgodność między kwalifikacjami, dorobkiem naukowym a prowadzonymi zajęciami.

4.2)

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki);

Szkoła wskazała do minimum kadrowego 9 pracowników, w tym:
1 profesora doktora habilitowanego nauk ekonomicznych,
2 doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
6 doktorów nauk ekonomicznych.

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *ekonomia*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonym w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku *ekonomia* na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki i. prof. J. Chechlińskiego w Łodzi, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742).

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia. Ponadto znajduje się tam również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym **nie wszystkie** jednak oświadczenia zostały podpisane w czerwcu 2012 r., a więc zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy. **Oświadczeń w wymaganym terminie nie złożyły bowiem aż trzy osoby.**

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *ekonomia*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicki) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia..

Zespół Oceniający stwierdził, że w roku akademickim 2012/2013 6 wskazanych do minimum kadrowego pracowników nie spełnia wymagań dotyczących obciążeń dydaktycznych (30 godzin dla pracowników z tytułem i stopniem naukowym dr hab., 60 godzin dla doktorów). W trakcie wizytacji Szkoła przedstawiła uzupełniające informacje dotyczące planowanych zajęć w roku 2013/2014. Po ich uwzględnieniu, zgodnie z Rozporządzeniem MNiSzW z dnia 23 sierpnia 2012 r., można uznać, że wszyscy wskazani do minimum pracownicy spełniają wymagania dydaktyczne.

Zespół Oceniający biorąc pod uwagę tytuły prac awansowych, wykazy publikacji, obciążenia dydaktyczne, uznał, że wszyscy pracownicy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku „*ekonomia*”.

Skład minimum kadrowego na kierunku *ekonomia* prowadzonego na Wydziale Ekonomicznym w perspektywie długookresowej jest stabilny, bowiem prawie wszystkie osoby wskazane do minimum kadrowego zatrudnione zostały na czas nieokreślony. Tylko jedna osoba jest zatrudniona na czas określony, tj. do 30.09.2015 r.

Pracownicy zaliczeni do minimum kadrowego posiadają długoletni staż pracy. Czterech pracuje w Szkole od 1997-1999 roku, pozostali zostali zatrudnieni w latach 2006-2009.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *ekonomia*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony i wynosi 1:6, co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia.

4.3)

Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzenie właściwej polityki kadrowej, w tym właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów.

Dla 7 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, dla 2 osób – dodatkowym miejscem pracy.

W raporcie brak informacji o systemie i instrumentach wspierania rozwoju kwalifikacji pracowników, wymianie międzyuczelnianej i międzynarodowej. Weryfikacja kwalifikacji pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne przeprowadzona jest w oparciu o instrumenty wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia.

Za jedyną formę wsparcia rozwoju kwalifikacji można uznać szkolenie 5 pracowników w zakresie e-learningu w Portugalii oraz 64 w Łodzi, w ramach projektu „E-learning nowoczesna i innowacyjna uczelnia” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kadra podkreślała innowacyjny charakter koncepcji kształcenia oraz wielkie zmotywowanie studentów dla tej formy kształcenia. Forma e-learningowa zdaniem kadry zbliża studenta do środowiska pracy zarówno poprzez liczne przykłady ilustrujące problemy podawane na wykładach jak i bezpośrednie pytania zadawane kadrze drogą e-mailową. Kontakty ze studentami są monitorowane i kadra jest zobowiązana do szybkiej odpowiedzi na postawione pytania. Kadra uważa że studia te będą się rozwijać gdyż w Łodzi żadna uczelnia nie rozwija w sposób porównywalny metody e-learningowej. Kadra podkreślała że stawiane są wysokie wymagania studentom co może przekładać się na niezbyt dużą liczbę studentów. Część studentów rezygnuje po zapoznaniu się z obowiązkami wynikającymi z kształcenia na odległość. Podkreślano iż kadra zdobyła nowe umiejętności które dobrze służą procesowi dydaktycznemu. Kształcenie opiera się między innymi na analizie case study, a zaliczenia niektórych przedmiotów opierają się na pracach zaliczeniowych. prace zaliczeniowe. Egzaminy odbywają się na uczelni co weryfikuje ostatecznie przygotowanie studentów. Podkreślano, iż poziom wymagań jest odpowiedni co istotnie potwierdzają przeglądane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne.

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena;

Ekspert 2 - kadra, Ekspert 1 – dydaktyka, przewodniczący – wizytacja co najmniej 6 zajęć. Wizytowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem studiów. Poziom prowadzonych zajęć nie budził zastrzeżeń. Prowadzący skutecznie zachęcali studentów do dyskusji.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego : w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba pracowników i struktura ich kwalifikacji w pełni zapewniają prawidłową realizację planowanych efektów. W strukturze dominują pracownicy posiadający stopnie, prace awansowe i publikacje w dziedzinie nauk ekonomicznych.

4.2) Minimum kadrowe jest w pełni spełnione. Stanowi je 3 pracowników samodzielnych i 6 doktorów. Wszyscy reprezentują nauki ekonomiczne i posiadają dorobek naukowy adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Warto jednak zwrócić uwagę na zagrożenia związane z wiekiem samodzielnych pracowników zaliczonych do minimum kadrowego oraz małą aktywnością publikacyjną niektórych pracowników.

4.3) Uczelnia nie prowadzi polityki kadrowej sprzyjającej podnoszeniu kwalifikacji kadry. Nie współpracuje z żadnymi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i zagranicą.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Bazę dydaktyczno-naukową Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki w Łodzi stanowią pomieszczenia wynajmowane od Administracji Nieruchomości Łódź-Polesie „Konstantynowska”. Łączna powierzchnia użytkowana przez Uczelnię to 1298,11 m², w tym:

- 3 sale ćwiczeniowe po 28 miejsc
- 1 sala wykładowa – 40 miejsc
- 1 sala wykładowa – 60 miejsc
- 1 sala wykładowa – 65 miejsc
- 1 sala ćwiczeniowa – 20 miejsc
- 2 sale ćwiczeniowe po 14 miejsc
- 2 pracownie komputerowe – 16 i 14 stanowisk
- dziekanat,
- pokoje rektora, dziekana, kanclerza,
- biblioteka i czytelnia,
- pokój wykładowców,
- bufet do serwowania posiłków dla studentów.

Szkoła dysponuje sprzętem do prezentacji audiowizualnych (rzutniki multimedialne z ekranami, rzutniki pisma).

Dwie pracownie komputerowe są wyposażone w 30 komputerów o standardowym oprogramowaniu: MS Office 2010 i 2007, Open Office 3.4, Navision Attain 3.10.A, DEMS. Posiadane oprogramowanie jest zgodne z celami dydaktycznymi realizowanych zajęć.

Studenci mają możliwość korzystania z pracowni komputerowych poza zajęciami dydaktycznymi w celu pracy własnej.

Salę wykładową i ćwiczeniową stwarzają dobre warunki do prowadzenia zajęć. Są po remoncie, czyste, estetycznie wyposażone. Gorsze wrażenie sprawiają korytarze i schody.

Wydział Ekonomiczno-Społeczny dysponuje biblioteką oraz czytelnią. Biblioteka zajmuje lokal o powierzchni 159 m² podzielony na wypożyczalnię i czytelnię (35 miejsc).

Księgozbiór obejmuje około 5000 woluminów. Są to głównie podręczniki niezbędne do realizacji procesu dydaktycznego, wskazane przez prowadzących zajęcia. Biblioteka jest skomputeryzowana, działa w oprogramowaniu MOL Optivum. Katalogi dostępne są dla studentów za pomocą pięciu komputerów sprzężonych z bazą danych ujmującą wszystkie zasoby biblioteczne. Czytelnicy korzystać mogą z katalogu elektronicznego dostępnego również na stronie internetowej Uczelni. Biblioteka oferuje studentom dostęp do kserokopiarki, skanera i 5 stanowisk z dostępem do Internetu stacjonarnego (istnieje także możliwość korzystania z bezprzewodowego Internetu Wi-Fi).

Czytelnia dysponuje 30 tytułami czasopism. Są to m.in. 'Ekonomista', 'Media&Marketing Polska', 'Outsourcing & More', 'Prawo Przedsiębiorcy', 'Perspektywy Europejskie', 'Forbes', 'Bank i Kredyt', 'Gazeta Bankowa', 'Gazeta Prawna', 'Rachunkowość', 'Zeszyty Metodyczne Rachunkowości', 'Biuletyn Rachunkowości', 'biuletyn Skarbowy', 'Przegląd Podatkowy', 'Przegląd Podatku Dochodowego', 'Poradnik VAT', 'Monitor Ubezpieczeniowy', 'Rozprawy Ubezpieczeniowe', 'wiadomości Ubezpieczeniowe', 'Dziennik Ustaw', 'The World of English', 'New English Digest' i in. Ponadto w czytelni znajdują się inne pomoce naukowo-dydaktyczne jak: Zeszyty naukowe wydawane przez uczelnie publiczne i niepubliczne, materiały konferencyjne, roczniki statystyczne, wszelkiego rodzaju biuletyny, sprawozdania i raporty finansowe z NBP, MF i KNUiFE oraz inne informatory i słowniki. Bardzo prężnie działa system wypożyczania między wydziałami w Kaliszu i Łodzi. Okres oczekiwania na wybraną pozycję wynosi około dwóch dni. Pozwala to na korzystanie przez studentów z całociowych zasobów bibliotecznych Uczelni (ponad 6 000 vol.). Biblioteka prowadzi wymianę międzybiblioteczną m.in. z: Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Wyższą Szkołą Ekonomiczną w Bochni, Wyższą Szkołą Bankową w Gdańsku, Wyższą Szkołą Ekonomi i Informatyki w Krakowie, Wyższą Szkołą Handlową w Krakowie, Wyższą Szkołą Marketingu i Biznesu w Łodzi, Salezjańską Wyższą Szkołą Ekonomii i Zarządzania w Łodzi, Wyższą Szkołą Biznesu w Pile, Wyższą Szkołą Handlu i Rachunkowości w Poznaniu, Wyższą Szkołą Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach, Wyższą Szkołą Ekonomiczno-Informatyczną w Warszawie, Akademią Finansów w Warszawie, Wyższą Szkołą Menedżerską w Warszawie.

Biblioteka jest czynna we wtorki w godz. 10.00-15.00, w środę: 12.00-18.00, soboty: 9.00-14.00.

Zdaniem studentów warunki lokalowe są odpowiednie, a samych sal jest wystarczająco dużo. Studenci dobrze oceniają wyposażenie Uczelni, wskazując jednak, iż bardziej liczy się dla nich infrastruktura niematerialna (sprawnie funkcjonująca platforma e-learningowa). Infrastrukturę niematerialną oceniają bardzo wysoko, jako główne atuty wskazując jej intuicyjność i niezawodność. Jednostka dysponuje wyposażonymi w rzutniki multimedialne i ekrany sale ćwiczeniowe oraz wykładowe.

Uczelnia posiada dwie czytelnie komputerowe. Są one wyposażone w nowoczesny sprzęt oraz odpowiednie oprogramowanie (co potwierdzają opinie studentów). Uczelnia nie posiada stanowisk dedykowanych dla osób niepełnosprawnych. Studenci mają dostęp do tych pracowni poza godzinami zajęć, ponadto na terenie uczelni działa sprawnie sieć internetowa.

Wizytowana jednostka posiada bibliotekę, której księgozbiór studenci oceniają jako satysfakcjonujący. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci podkreślili, że w ramach e-learningu wykorzystuje się przede wszystkim publikacje w formie cyfrowej. Studenci szczególnie pozytywnie odnoszą się do tej formy, traktując to jako duże udogodnienie w wykorzystywanej metodzie nauczania. Literatura określona w sylabusach jest zwykle dostępna na platformie internetowej Uczelni.

Należy stwierdzić, że Uczelnia nie jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Dotyczy to zarówno niepełnosprawności ruchowej, jak i innych form niepełnosprawności związanych ze wzrokiem lub słuchem. Jest to istotny mankament ze względu na to, iż metoda e-learningu powinna w sposób szczególny uwzględniać potrzeby studentów niepełnosprawnych, dla których dojazd na uczelnię jest utrudnieniem. Sugeruje się wprowadzenie odpowiednich udogodnień.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego : znacząco,

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Liczba sali i ich powierzchnia jest wystarczająca do prowadzenia zajęć dydaktycznych, wyposażenie sal w podstawowe meble nie budzi zastrzeżeń. Sprzęt audiowizualny znajduje się dużych salach. Pracownie komputerowe dysponują oprogramowaniem potrzebnym do prowadzenia zajęć dydaktycznych, głównie z informatyki.

Uczelnia spełnia wymagania w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Baza dydaktyczna nie jest przystosowana do podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki prowadzi studia pierwszego stopnia na kierunku „ekonomia” od roku akademickiego 2011/2012 , zatem nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych.

W latach 2002-2011 Szkoła publikowała Zeszyty Naukowe. Łącznie ukazało się 14 numerów, w których swoje artykuły zamieszczali pracownicy zatrudnieni w Łodzi i na Wydziale Zamiejscowym w Kaliszu. W 2012 roku, z powodu braku artykułów, Zeszyt Naukowy nie ukazał się.

W wydawnictwach Szkoły w latach 2006-2008 ukazały się następujące pozycje:
Ekonomia. Podręcznik dla szkół wyższych, pod red. W. Cabana (2006),
G. Spychalski, Główne kierunki współczesnej myśli ekonomicznej (2006),
Globalizacja przyczyną ubożenia podatkowego państwa, pod red. W. Cabana (2008),
Z. Gostkowski, „Dziennik Łódzki” w latach 1884-1892 (2008).

W latach 2008-2012 w wydawnictwach Szkoły nie ukazały się żadne publikacje.

Szkoła nie nawiązała współpracy naukowo-dydaktycznej z uczelniami i instytucjami zagranicznymi.

Studenci ocenianego kierunku nie biorą udziału w badaniach naukowych. Nie są również zainteresowani aktywnością w ramach kół naukowych. Uczelnia również nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej aktywność naukową studentów. Zdaniem samych studentów wynika to z charakteru wybranego trybu studiowania, jaką jest e-learning. W ramach tego trybu zamierzają poświęcać minimalną ilość czasu na obecność na uczelni w związku z innymi obowiązkami (praca, rodzina).

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Ekspert 2 - kadra

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady i procedury rekrutacji na studia nie zawierają żadnych ograniczeń, które by dyskryminowały określone grupy kandydatów. Zasady przyjęć na studia I stopnia są standardowe a wymogi ograniczają się do posiadania świadectwa maturalnego i spełnienia wymogów formalnych w zakresie dokumentacji.

7.2)

Studenci na samym początku semestru informowani są w sposób przejrzysty o wymaganiach i formach zaliczenia poszczególnych przedmiotów. Przysługują im również egzaminy warunkowe oraz komisyjne. Według opinii studentów system oceniania jest sprawiedliwy i oparty na jednolitych zasadach. Najczęściej informacja zwrotna jest dostępna w systemie informatycznym od razu, po wyświetleniu wyników istnieje bowiem możliwość poznania popełnionych błędów. W innych przypadkach prowadzący przyjmuje studentów bezpośrednio i tłumaczy błędy w pracach.

Wdrożony e-learningowy system kształcenia, w którym 60% zajęć realizowana jest za pośrednictwem kursów multimedialnych, jest w pełni dojrzałym, prawidłowo przygotowanym systemem zdalnego nauczania. W ramach kursów istnieje wiele elementów weryfikujących bieżące postępy w nauce (zadania, quizy, testy, krzyżówki itp.). Przygotowane materiały dydaktyczne są systemie e-learning są na dobrym poziomie.

Praca z systemem e-learning wymusza, że każdy student musi zaliczać kolejne części materiału w sposób systematyczny i nie może powstać luka w wiedzy, ponieważ następstwo treści wymaga opanowania wszystkich modułów.

7.3)

Uczelnia nie prowadzi programów wymian krajowych i zagranicznych. Nie oferuje również żadnych innych narzędzi związanych z internacjonalizacją procesu kształcenia (konferencje, publikacje międzynarodowe) na ocenianym kierunku. Studenci wykazali brak zainteresowania tymi możliwościami podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, argumentując to chęcią poświęcenia możliwie niewielkiej ilości czasu na proces kształcenia (z

tego między innymi powodu wybrali również tryb e-learningowy). Należy jednocześnie wskazać, iż studenci znają możliwości związane z systemem ECTS i sposobach wykorzystywania tego systemu w odniesieniu do współpracy międzynarodowej.

Studenci w ramach studiów odbywają obowiązkowy lektorat z języka obcego (tylko język angielski). Zdaniem studentów stoi on na bardzo wysokim poziomie, co wskazują nawet jako mankament, nie uwzględnia się bowiem ich zdaniem w sposób dostateczny różnic w poziomie znajomości języka i narzuca bardzo wysokie wymagania. Uczelnia oferuje również wykłady w języku obcym, obecni studenci nie brali jednak w nich jeszcze udziału.

7.4)

Studenci większość treści programowych realizują w domu za pomocą platformy e-learningowej. Mogą jednak liczyć na wsparcie prowadzących zajęcia zarówno podczas zjazdów (zajęcia i konsultacje), jak i poprzez sieć internetową. Pomoc realizowana poprzez metody kształcenia na odległość obejmuje nie tylko wymianę wiadomości e-mail, ale również dyskusję prowadzoną przez czat i bieżące sprawdzanie cotygodniowych prac. Na ocenianym kierunku nie było jeszcze seminariów dyplomowych, studenci nie dokonali zatem ich oceny. Kontakt z władzami i administracją oceniają jako bardzo dobry i są w stanie dzięki niemu szybko rozwiewać ewentualne wątpliwości i rozwiązywać problemy. Studenci nie byli w stanie wymienić sytuacji, w których składałoby skargi lub wymagali poprawy; jako przyczynę podali zarówno dobrą organizację kształcenia, jak i krótki okres studiowania, który nie pozwolił im jeszcze na zdiagnozowanie ewentualnych mankamentów.

Informacje zawarte w sylabusach, ich kompletność i przydatność studenci oceniają bardzo dobrze. Uważają, że Uczelnia reprezentuje bardzo wysoki poziom nauczania, oferując jednocześnie wszelkie materiały potrzebne do nauki.

Studenci mają dostęp do stypendiów o charakterze naukowym oraz socjalnym. Uważają, że ich uzyskanie jest stosunkowo łatwe, a wysokość odpowiednia. Studenci nie zgłaszają również żadnych uwag do procedury ubiegania się o te środki, określając ją jako przejrzystą i sprawiedliwą. Uczelnia nie oferuje innych systemów motywacyjnych. Rozpatrywaniem wniosków o stypendia zajmuje się Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna, w których większość stanowią studenci. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studentów.

Studia realizowane na ocenianym kierunku należy ocenić w sposób szczególny pod względem rozwoju naukowego, społecznego i zawodowego. Wynika to z faktu, iż studenci wybrali formę e-learningu z konieczności, dzielą bowiem czas przeznaczony na naukę z pracą lub obowiązkami rodzinnymi. Ponadto studenci studiują na Uczelni zaledwie rok i nie znają wielu możliwości, które daje uczelnia (przykładowo żadna z osób obecnych na spotkaniu nie zastanawiała się nad założeniem koła naukowego ani nie była członkiem żadnej organizacji studenckiej, osoby te również nie podejmowały żadnej działalności naukowej i nie były jeszcze na praktyce zawodowej). Uczelnia daje pewne możliwości studentom, studenci jednak ich nie wykorzystują i wyrazili nie tyle brak zainteresowania, co czasu na dodatkowy rozwój naukowy, społeczny lub zawodowy. Podczas spotkania stwierdzili, że gdyby tak było, zdecydowaliby się na inną formę kształcenia niż e-learning.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Zasady rekrutacji zostały poprawnie uchwalone i wdrożone.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen I.

7.3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów umożliwia krajową i międzynarodową mobilność studentów. Uczelnia nie wspiera jednak międzynarodowej mobilności studentów i nie nawiązała współpracy z uczelniami zagranicznymi.

7.4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

W Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został ustalony i zatwierdzony w Uchwale Senatu Nr 9 z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie przyjęcia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w WSFiI w Łodzi, zmodyfikowany Uchwałą Nr 11 z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie przyjęcia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zgodnie z założeniami tego systemu najważniejszą rolę w jego realizacji odgrywa powołana Uchwałą Nr 9 Senatu z dnia 22 listopada 2012 r. - 6 osobowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. W uchwale tej określono główne cele systemu zarządzania jakością kształcenia, strukturę jego zarządzania oraz zadania dla wspomnianej wyżej Komisji. Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Rektor.

Z uwagi na fakt, iż Komisja ds. Jakości Kształcenia została powołana 22 listopada 2012 r. Uczelnia nie posiada dokumentacji potwierdzającej funkcjonowanie Komisji. *Zwraca się uwagę na fakt, iż z posiedzeń Komisji powinny być sporządzane protokoły.*

Podstawowe procedury i dokumenty systemu zarządzania jakością kształcenia zawierają uchwały Senatu. Na podstawie dokumentów przedstawionych w czasie wizytacji stwierdzono, iż na posiedzeniach Senatu była omawiana problematyka związana z elementami systemu jakości kształcenia.

Jak widać, Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w Wyższej Szkole Finansów i Informatyki został uchwalony Uchwałą Senatu z dnia 16 listopada 2007 roku a więc zaraz po ukazaniu się rozporządzenia Ministra o obowiązku wprowadzenia wewnętrznych systemów szkolnictwa wyższego w uczelniach. Modyfikacja systemu nastąpiła w roku 2012, po wprowadzeniu nowej Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co znalazło odzwierciedlenie w dokumencie p.t. „Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w WSFiI im. prof. Janusza Chechlińskiego w Łodzi.” Dokument ten zawiera wykaz aktów prawnych wewnętrznych, ministerialnych rozporządzeń oraz wewnętrznych uczelnianych na których opiera się system. Ponadto wskazano etapy i aspekty procesu dydaktycznego, które system obejmuje dokonując szczegółowego ich opisu w zakresie funkcjonowania systemu i

doskonalenia jakości kształcenia. Zakres systemu obejmuje podstawowe i ważne dla jakości kształcenia obszary.

Kierunek ekonomia znajduje swoje miejsce w uczelnianym systemie zapewnienia jakości kształcenia. W składzie Komisji ds. Jakości Kształcenia jest sześciu członków w tym student oraz przedstawiciele kadry akademickiej w tym dwie osoby reprezentujące kierunek *ekonomia*. Uchwała powołująca Komisję jednoznacznie wyznacza zadania Komisji. Wśród tych zadań znajdują się działania wyraźnie zorientowane na kierunki studiów jak np.: stały monitoring i okresowy przegląd programów studiów oraz efektów kształcenia, zapewnienie odpowiedniej organizacji procesu kształcenia, zapewnienie odpowiedniej jakości kadry dydaktycznej o wysokich kwalifikacjach i kompetencjach gwarantującej wysoką jakość kształcenia. Z kolei zadania Komisji przewidują stałe monitorowanie i analizę jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów a także szczegółowe zadania w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Struktura zarządzania jakością na kierunku *ekonomia* opiera się na pracach Komisji ds. Jakości Kształcenia, oraz działalności Senatu. Nadzór nad jakością kształcenia na kierunku *ekonomia* pełni Rektor uczelni. Analizując zadania Komisji ds. Jakości Kształcenia można uznać że struktura zarządzania jakością kształcenia oparta na jej funkcjach zapewnia opiekę nad jakością kształcenia na kierunku *ekonomia*.

Podczas wizytacji przedstawiono zespołowi oceniającemu dokumentację która pozwala uznać że wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na kierunku *ekonomia* został wdrożony. I tak przełożono wyniki ankietyzacji oraz hospitacji zajęć. Protokoły z hospitacji przedłożono od 2000 roku dla wszystkich prowadzonych kierunków. Zajęcia prowadzone na kierunku *ekonomia* były hospitowane od roku 2001/2012. Przeprowadzono 22 hospitacje. Wizytowano zajęcia e-learningowe oraz prowadzone metodą stacjonarną. Uwagi dotyczyły merytorycznej zawartości zajęć, sposobu komunikacji ze studentami, metody dydaktycznej i warunków prowadzenia zajęć. Nie było uwag krytycznych.

Przedstawiono wyniki ankietyzacji za rok akademicki 2011/2012. Objęto w formie syntetycznej odnosząc je do przedmiotu a także Prowadzącego. Wyniki ankiet wskazują raczej na zdecydowanie dobre opinie studentów. Są jednak niektóre osoby które otrzymały niższe oceny a nawet najniższe. Na podstawie rozmowy z Rektorem Uczelni można ustalić że z osobami otrzymującymi słabe oceny studentów uczelnia rozwiązała umowę o pracę.

Jednocześnie w Uczelni wykształcił się zwyczaj zasięgania opinii studentów bezpośrednio przez nauczycieli prowadzących zajęcia. Opinie takie wyrażane są na końcowych zajęciach i mają charakter anonimowych wypowiedzi na temat słabych i mocnych stron wykładu czy ćwiczeń. Mają one największy wpływ na podniesienie jakości kształcenia, ponieważ trafiają bezpośrednio do osób zainteresowanych.

Przewidziana jest również ankietyzacja służb administracyjnych.

Uczelnia dokonała przeglądu programu studiów i dostosowała go do Krajowych Ram Kwalifikacji. Należy też uznać, że złożenie wniosku o dofinansowanie kierunku i specjalności z Funduszu Spójności było, w pewnym sensie poddaniem się ocenie zewnętrznej. Wniosek otrzymał wsparcie finansowe a więc można uznać, że jest to działanie zmierzające do doskonalenia jakości kształcenia. Ogólne zasady oceny postępów studenta w nauce znajdują się w *Regulaminie studiów* oraz sylabusach dotyczących poszczególnych modułów kształcenia. Formularz sylabusa przyjęty przez Senat uchwałą z dnia 28 marca 2012 roku przewiduje : wskazania sposobu weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta a także warunki zaliczenia. Jednak uczelnia nie wprowadziła do sylabusa katalogu sposobów zaliczania i weryfikacji efektów kształcenia w powiązaniu z deskryptorami : wiedza, umiejętności kompetencje co pokazywałoby cały wachlarz możliwości a także wskazywałoby na trafność wyboru tych właściwych dla danego przedmiotu/zajęć.

W raporcie takie sposoby wymienia się i warto wprowadzić je do sylabusów. Są to : egzamin w formie pisemnej, egzamin ustny, kolokwium pisemne, projekt indywidualny lub

zespołowy, referat, praca kontrolna, esej, test wielokrotnego wyboru, czy aktywność na zajęciach (głównie na ćwiczeniach i seminariach).

System zakłada, że egzaminy ustne mają odbywać się w grupach 3 osobowych co w pewnym sensie wprowadza element obiektywizacji ocen. Kolejną płaszczyzną potwierdzania efektów kształcenia jakie obejmuje wewnętrzny system jest proces dyplomowania. Opracowane zostały zasady dyplomowania. Przyjęte Uchwałą Senatu nr 8 z dnia 24 marca 2011 roku Ujęto w nich wybór promotora, standardy prac dyplomowych, zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Zespół oceniający zapoznał się z formularzami protokołów egzaminu dyplomowego i standardami prac dyplomowych. Ważnym założeniem z punktu widzenia jakości kształcenia jest przyjęty warunek iż egzamin dyplomowy powinien być sprawdzianem kompetencji zdobytych w całym okresie studiów, a przede wszystkim umiejętności właściwego zintegrowania wiedzy uzyskanej w ramach różnych modułów kształcenia. Zespół oceniający nie mógł dokonać przeglądu pytań egzaminacyjnych gdyż pierwsze obrony prac dyplomowych odbędą się w roku akademickim 2013/2014.

Do cyklicznych procedur stosowanych na uczelni przewidzianych w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia należy zaliczyć okresową ocenę nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie stosownie do zakresu obowiązków. Zgodnie z Ustawą przewidziane są oceny kadry raz na dwa lata. Oceny tej dokonuje Komisja Oceniająca. Do tej pory oceny te dokonywano raz na cztery lata. Podstawą oceny są osiągnięcia w zakresie kształcenia i wychowania studentów, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udział w pracach organizacyjnych uczelni. Każdy pracownik wypełnia arkusz osiągnięć, Komponentami oceny są: działalność dydaktyczno- wychowawcza, działalność naukowa, udział w kształceniu kadry, działalność organizacyjna, działalność w krajowych i zagranicznych organizacjach naukowych. Przewidziana jest opinia kierownika katedry, Wydziałowej Komisji Oceniającej, i Uczelnianej Komisji Odwoławczej. W ocenie działalności dydaktycznej uwzględnia się : wymiar i rodzaj prowadzonych zajęć, promocję prac dyplomowych, doskonalenie procesu dydaktycznego, pełnione funkcje dydaktyczne i wychowawcze oraz opinie studentów obejmujący część naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną. Zespół oceniający zapoznał się z arkuszami ocen.. Analiza osiągnięć dokonana przez Komisję Oceniającą sprawia , że kadra prowadząca zajęcia dla studentów dysponuje odpowiednią wiedzą i znajomością wykładanego przedmiotu, doświadczeniem oraz umiejętnościami niezbędnymi do skutecznego przekazywania wiedzy w różnych warunkach dydaktycznych;

Ankietyzacja dotycząca opiniowania kadry i warunków studiowania przeprowadzona jest w oparciu o anonimową ankietę zawierającą 11 pytań

System przewiduje również wykorzystanie opinii absolwentów do doskonalenia jakości kształcenia. Uczelnia ma opracowany system monitorowania karier absolwentów, na który składa się regulamin, oświadczenie studenta i ankietę. Monitorowanie karier absolwentów na kierunku *ekonomia* nie mogło zostać wprowadzone gdyż nie ma jeszcze absolwentów. Zgodnie z zapisami Ustawy uczelnia zamierza przeprowadzić badanie losów absolwentów etapowo:

- W etapie pierwszym będą zbierane oświadczenia studentów, w których wyrażają zgodę na udział w badaniu ankietowym. Etap ten kończy się sporządzeniem wykazu absolwentów – do 31 października;
- w etapie drugim, po 3 i 5 latach od ukończenia studiów przesyłane będą absolwentom ankiety. Informacje z ankiet zwrotnych będą analizowane i zamierza się sporządzać raport. System zakłada iż Wyniki badań przedstawiane będą Dziekanowi i Rektorowi, jak również informacja ta ma podlegać opublikowaniu na stronie internetowej uczelni..

Pytania zawarte w ankietach dotyczą danych społeczno-demograficznych absolwenta, jego kompetencji po ukończeniu studiów oraz mobilności na rynku pracy. Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego mogą stanowić punkt wyjścia do wdrażania programów ściśle powiązanych z potrzebami rynku pracy, tworzenia nowych kierunków studiów i specjalności kształcenia, poszerzania oferty studiów podyplomowych, mających na celu podwyższenie kwalifikacji i wzrost konkurencyjności na rynku pracy.

Nauczyciele akademicki mają obowiązek informować studentów na pierwszych zajęciach o oczekiwanym nakładzie pracy ze strony studenta, zakresie wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych, jakie powinien student osiągnąć, zasadach oceniania oraz literaturze obowiązkowej i uzupełniającej, z którą należy się zapoznać, aby zostały osiągnięte efekty kształcenia określone w sylabusach, czyli co student powinien wiedzieć, co potrafić oraz jakie powinien mieć kompetencje społeczne, aby zaliczyć dany moduł, uzyskać odpowiednią liczbę punktów ECTS odzwierciedlającą całkowity nakład jego pracy oraz otrzymać właściwą ocenę wpisaną do indeksu, karty okresowych osiągnięć, a także do protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych.

Zakłada się że Studenci na ostatnim semestrze studiów będą uczestniczyć w wykładzie z zakresu ekonomii w języku angielskim. Wykłady będą prowadzone przez polskich wykładowców. Studenci będą mogli w ten sposób zweryfikować swoją znajomość języka obcego, osłuchać się z ekonomicznym słownictwem, zadawać pytania wykładowcy. Będzie to weryfikacja efektów kształcenia. Kolejnym obszarem weryfikacji efektów kształcenia które przewiduje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia jest współpraca z pracodawcami w celu uzyskania informacji o kompetencjach zatrudnionych absolwentów aby modyfikować efekty kształcenia na potrzeby rynku pracy. Uchwała Senatu nr 9 z dnia 28 marca 2012 roku w sprawie praktyk zawodowych studentów uwzględnia cele praktyk, formy realizacji praktyk, system kontroli praktyk, zaliczanie praktyk Zasady zaliczania akcentują rolę opiekuna praktyki z ramienia instytucji przyjmującej. Zespół oceniający uważa iż konieczne jest rozwinięcie współpracy z instytucjami przyjmującymi studentów Uczelni na praktyki w celu weryfikacji efektów kształcenia. Warto na przykład , przy zaliczaniu praktyk studentom pracującym ,wprowadzić zasadę raportowania realizacji zakładanych efektów kształcenia uzyskiwanych w toku pracy zawodowej. Taka informacja może pomóc w zaliczaniu praktyki czy też odmowie zaliczenia.

Na uczelni można zanotować w ramach wewnętrznego systemu , działania doskonalące

Na przykład odbyło się dodatkowe szkolenie w sierpniu 2011 w Porto kilku osób z kadry akademickiej a następnie przeszkolono wszystkich nauczycieli w kraju w celu właściwego prowadzenia zajęć e- learningowych.

Na prośbę studentów zmieniono obsadę seminarium dyplomowego z uwagi na trudne kontakty studentów z jednym z wykładowców,

8.2)

W procesie doskonalenia jakości kształcenia bierze udział kadra akademicka oraz władze uczelni. Kadra bierze aktywny udział w tym procesie poprzez prowadzenie zajęć w tym seminarium dyplomowego na którym kształtuje się końcowy efekt kształcenia a także w ocenie osiągnięć studentów. Władze wydziału biorą udział w doskonaleniu jakości poprzez podejmowanie inicjatyw dydaktycznych jak np., kształcenie e-learningowe. Natomiast brak jest współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Uczelnia nie podjęła działań prowadzących do współpracy z przedstawicielami rynku pracy w celu doskonalenia oferty edukacyjnej na

kierunku *ekonomia* w tym specjalności *rachunkowość podmiotów gospodarczych*. Zauważalna jest też współpraca ze studentami. Należy uznać, że student jest w Komisji Wydziałowej ale nie wykorzystywane są inne możliwości współpracy.

Studenci włączeni są w funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Są oni członkami Komisji ds. Jakości Kształcenia, w której biorą aktywny udział i mają wpływ na treść raportu przedstawianego co roku na posiedzeniu Rady Wydziałów. Udział studentów w tym procesie zapewniony jest również poprzez proces ankietyzacji. Ankiety przedstawiane studentom są anonimowe i dotyczą prowadzących zajęcia, z pominięciem innych aspektów takich jak infrastruktura czy administracja. Studenci w związku z niedawnym rozpoczęciem studiów na ocenianym kierunku nie mają jeszcze sprecyzowanych opinii na temat systemu zapewniania jakości kształcenia, twierdzą jednak, że ich spostrzeżenia dotyczące drobnych kwestii organizacyjnych są brane pod uwagę przez władze Uczelni. Krótki okres istnienia systemu nie pozwala jednak na analizę jego efektywności oraz upowszechniania informacji związanych z badaniem jakości kształcenia.

Komentarz:

Ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian;

Przewodniczący, Ekspert 1 - dydaktyka, Ekspert – student

Na stronie internetowej zawarte są podstawowe informacje dotyczące oferty edukacyjnej w tym sylwetki absolwenta, opisu kierunku studiów. Natomiast po zalogowaniu zakres informacji obejmuje informacje o wynikach monitorowania jakości procesu kształcenia i wprowadzeniu zmian, efekty kształcenia

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+/-		-	+
umiejętności	+	+	+/-		-	+
kompetencje społeczne	+	+	+/-		-	+

+ **pozwała na pełne osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

+/- **budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

- **nie pozwala na osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Uczelnia wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Uczelnia prowadzi ankietyzację od początku uruchomienia kierunku *ekonomia* a także prowadzi hospitacje. Wyniki syntetyczne z procesu ankietyzacji służą władzom uczelni do doskonalenia programu studiów. Hospitacje są wykorzystywane w budowaniu opinii o kadrze i budowaniu struktury kwalifikacyjnej kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *ekonomia*.

Przeglądy programowe służą jakości kształcenia a ich efektem jest wprowadzenie e-learningowego systemu kształcenia na kierunku *ekonomia* specjalność rachunkowość podmiotów gospodarczych finansowana z funduszy europejskich..

8.2) W procesie doskonalenia jakości kształcenia bierze udział kadra akademicka oraz władze uczelni. Kadra bierze aktywny udział w tym procesie poprzez prowadzenie zajęć w tym seminarium dyplomowego na którym kształtuje się końcowy efekt kształcenia a także w ocenie osiągnięć studentów. Władze wydziału biorą udział w doskonaleniu jakości poprzez podejmowanie inicjatyw dydaktycznych jak np., kształcenie e learningowe. Natomiast brak jest współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Uczelnia nie podjęła działań prowadzących do współpracy z przedstawicielami rynku pracy w celu doskonalenia oferty edukacyjnej na kierunku *ekonomia* w tym specjalności *rachunkowość podmiotów gospodarczych*. Ograniczona jest też współpraca ze studentami. Studenci zostali zaangażowani w wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia i mają wpływ na podejmowane w tym zakresie decyzje.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżnia- jąco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedosta- tecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku		X			
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3. program studiów		X			
4. zasoby kadrowe		X			
5. infrastruktura dydaktyczna			X		
6. prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Uczelnia deklaruje swoje działania na najbliższe lata bardzo ambitnie jako :
stałe podwyższanie jakości kształcenia ,ozwój nauczania na odległość,
przygotowywanie i wdrażanie programu nauczania ściśle powiązanego z potrzebami rynku pracy,
uruchomianie nowych specjalności dostosowanych do strategii rozwoju regionów,

rozwijanie nauczania ustawicznego poprzez uruchamianie studiów podyplomowych, w tym także dofinansowanych ze środków unijnych,
intensyfikacja działań marketingowych,
nawiązanie i rozwijanie współpracy z władzami lokalnymi i instytucjami

Jednak drastycznie spadająca liczba studentów Uczelni każe bardzo ostrożnie formułować perspektywy rozwoju. Analizując rozmiary naboru na kierunek *ekonomia* widać że w roku akademickim 2012/2013 jest on wyższy aniżeli w roku poprzednim. Można zatem sądzić że forma kształcenia na odległość będzie budzić coraz większe zainteresowanie wśród kandydatów tego kierunku. Rozwój kierunku będzie możliwi ale wymaga wielkiego zaangażowania władz w akcje promocyjne kierunku, wymaga zatrudnienia kadry gwarantującej perspektywę rozwojową gdyż kadra samodzielna jest w bardzo dostojnym wieku. Należy podjąć szeroką współpracę z przedstawicielami pracodawców w celu promowania stosowanych metod kształcenia, dostosowania programu studiów i efektów kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.